

Attilâ İlhan:

Sislerin ve denizlerin de şairi

Şiirlerini çok okudum ama Attilâ İlhan'ı ne yazık ki tanıyamadım. Onu bilen arkadaşlarımın anlattıkları, kişiliğini, şiirlerine bir madalya gibi takmış şairi hep yüreğimde taşıttı. Yaratıcılığın iyilikle el ele gitmediğini epey önce öğrendim ama Attilâ İlhan'ın iyi insan olması, taşıdığı bu yükün pahasını çok arttırdı.

Aklıma sık sık dizeleri gelir; bir de çok erken yaşta kaybettiğim annemin hep genç kalan ama giderek soluklaşan yüzü. Bir şiirinden esinlenerek şöyle yazabilirim rahatça: *Attilâ İlhan hayatıma dahil.*

Ölüm haberini aldığımında ben de seri ölümler yaşadım. Kitaplarını raftan indirdim; bazılarını ezbere bildiğim, melodilerini konuşurken, yazarken farkına varmadan hep mırıldandığım birçok şiirini yeniden okudum, unuttuklarımı hatırladım, yeni yeni sesler keşfettim.

★

Ankara'da kirlilik yüzünden gözün gözü görmediği kükürt dioksit günleri: 1982 kışı. Başköy'e gitmeyi hiç sevmedim zaten mecburen, mecburiyetten Ankara'dayım.

Halûk'un evinde kalacağım. İstanbul'daki yazılıda

geçmişim. Ankara'da sözlüye çağırılmışlar. Tüm Türkiye gibi farkında bile olmadığım entrikalarla beni boğan bir Ankara, 12 Eylül baskısı altında rahatmış gibi görünen ama gergin bir Türkiye.

Gece daha genç. Haluk'un odasında votka-vişne suyu içip laflıyoruz, şiir okuyoruz. Gece sessiz. Arada polis devriyeleri duyuluyor.

Tartışmalar ve epeyce Nazım Hikmet ve Attilâ İlhan. Sıra Sisler Bulvarı'na geliyor.

Kaptan'ı defalarca okuyoruz: Bir ben, bir Halûk; bir Halûk, bir ben. Sesimiz yükseliyor, bazen hıçkırarak; içkiden olmalı. Kapı açılıyor uyarı amaçlı bir bakış Halûk'un babasından: "Biraz sessiz olun yahu!"

"ayazın avucunda unutmuştun

ellerini... sükût bembeyaz buz tutsa bıyıklarında... yalnızlıktan da kurtulup yalnız kalmak isterim..."

Dizeler havada uçuyor, yüreğime çarpıyor, içime yerleşiyor.

Yarın sınav var. Koskoca İş Bankası ve düzenli bir bankacı hayatı. Bunu istiyor muyum?

"sen bana kaptan diyorsun herkes bana kaptan diyor sahici bir kaptanmışım gibi tükürüyorum"

Sınav, İş Bankası Kulesi'nde. Özcan ile kapıda buluşuyoruz. Boğaziçi Üniversitesi'nden kankayız. Çok iyi geçiyor, belli işe alacaklar. "Ama," diyor Heyet Başkanı, "İlk olarak Ankara'da çalışacaksınız ve sakalınızı da keseceksiniz". Görev yeri İstanbul olacaktı oysa. Sakalı da kesmem. Başkan'ın pantolonu sürekli oturmaktan kadifeyle parlatılmış iskarpinler gibi pırl pırl. Şiir'in de etkisi ile kararlı ve bilinçli bir direniş; "Yerse, şartlarım bu" diyorum İş Bankası'na. Yemiyor tabii ve bankacılık kariyerim başlamadan -iyi ki- bitiyor. Özcan Türkakın şimdi orada Genel Müdür Yardımcısı.

Bana şimdi arada bir kaptan diyorlar. Ben de sahici bir kaptanmışım gibi tükürüyorum; bazen.

★

Seine Nehri'nin denizcileri, Galata Rıhtımı'ndaki Rizeli tayfa, liman orospuları, büyük bir yelken gibi açılan dualar, sis, sis düdüklüleri...

Attilâ İlhan bir deniz şairidir de aynı zamanda. İçinde şilepler çarpışır. Deniz fenerleri akşamın içinden öksüz bakar. Lodos, panjurları duvarlara çarpar. Haliç'te yaşlı bir şilep ağlar. İmgeleri, deniz, liman, gemi, makine dairesi, ayaz, lodos ve tayfa kokar.

Alâmet-i farikası klasik denizci şapkası ile kaptan şiiri de bağlantılıdır; eminim. Bu şapkayı, Kaptan'ı yazdığı Paris'te ilk kez takmış olduğunu düşündüm hep. Hatta kanımca, kaptan'ı yazdıran, şapkayı ona çok yakıştıran sevgilisinin sözcüğüdür.

Kimilerinin aksine, buralı olmanın ağırlığından yüksünüp öfkelenmek yerine, Türkiye'ye özenle, kaygıyla, keyifle ama hep içerden bakan Attilâ İlhan yaşayan en değerli şairimizdi. Nur içinde yatsın.

